

Domar i målen T-249/17 Casino, Guichard-Perrachon och Achats
Marchandises Casino SAS (AMC)/kommissionen
T-254/17 Intermarché Casino Achats/kommissionen och T-255/17 Les
Mousquetaires och ITM Entreprises/kommissionen

Press och information

Tribunalen ogiltigförklarar delvis kommissionens kontrollbeslut vilka antagits efter misstankar om att flera franska företag i fraktbranschen gjort sig skyldiga till konkurrensbegränsande förfaranden

Kommissionen har inte visat att den hade tillräckligt starka indicier för att misstänka att informationsutbyte skett om företagets framtida handelsstrategier

Efter att ha fått upplysningar om informationsutbyte mellan flera företag och företagssammanslutningar i livsmedelsfraktbranschen och utanför den antog Europeiska kommissionen, i februari 2017, ett antal beslut om att flera företag skulle omfattas av inspektioner¹ (nedan kallade inspektionsbesluten). Besluten fattades enligt artikel 20.1 och 20.4 i förordning nr 1/2003 om tillämpning av konkurrensreglerna (nedan kallad förordning nr 1/2003),² i vilken kommissionens befogenheter i fråga om inspektioner fastställs.

I samband med de inspektionerna besökte kommissionen bland annat de avsedda företagens kontor, där den tog kopior av datamaterial. Med anledning av sina förbehåll mot inspektionsbesluten och inspektionernas förlopp väckte flera undersökta företag³ talan om ogiltigförklaring av de besluten. Till stöd för sin talan gjorde sökandeföretagen bland annat en anmärkning om rättsstridighet beträffande artikel 20 i förordning nr 1/2003, åsidosättande av motiveringsskyldigheten i inspektionsbesluten och åsidosättande av rätten till hemmets okränkbarhet. Vissa sökande bestred dessutom lagenligheten i beslaget och kopieringen av uppgifter om de anställdas och företagsledarnas privatliv samt vägran att återlämna de uppgifterna.⁴

Tribunalen förklarade att det sistnämnda bestridandet, som gjordes i mål T-255/17, inte kunde tas upp till prövning. I sitt resonemang betonade den att alla företag är skyldiga att skydda sina anställda och deras privatliv, bland annat beträffande behandling av personuppgifter. Ett undersökt företag kan därför begära att kommissionen inte beslagtar vissa uppgifter som kan skada de anställdas och företagsledarnas privatliv eller begära att kommissionen återlämnar uppgifterna. När ett företag åberopar skydd för de anställdas och företagsledarnas privatliv för att motsätta sig att datamaterial eller kommunikationsverktyg beslagtas och att uppgifter däri kopieras har kommissionens beslut att inte bifalla begäran rättsverkningar för företaget. I förevarande mål

¹ I mål T-249/17 avses kommissionens beslut av den 9 februari 2017, vari det förordnades om att Casino, Guichard-Perrachon och samtliga företag som direkt eller indirekt kontrollerades av dem skulle omfattas av en inspektion. I mål T-254/17 avses kommissionens beslut av den 9 februari 2017, vari det förordnades om att Intermarché Casino Achats och samtliga företag som direkt eller indirekt kontrollerades av det skulle omfattas av en inspektion. I mål T-255/17 avses huvudsakligen kommissionens beslut av den 21 februari 2017, vari det förordnades om att Mousquetaires och samtliga företag som direkt eller indirekt kontrollerades av det skulle omfattas av en inspektion och kommissionens beslut av den 21 februari 2017, vari samma företag avsågs, och i andra hand kommissionens beslut av den 9 februari 2017, vari det förordnades om att Intermarché och samtliga företag som direkt eller indirekt kontrollerades av det skulle omfattas av en inspektion samt kommissionens beslut av den 9 februari 2017, vari samma företag avsågs.

² Rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna [101 FEUF] och [102 FEUF] (EGT L1, 2003, s. 1).

³ De sökande företagen är Casino, Guichard-Perrachon och Achats Marchandises Casino SAS (AMC) (mål T-249/17), Intermarché Casino Achats (mål T-254/17) och Les Mousquetaires och ITM Entreprises (mål T-255/17).

⁴ Det är fråga om Mousquetaires och ITM Entreprises i mål T-255/17.

kunde emellertid, eftersom sökandena inte uttryckt någon begäran om skydd i förväg, beslagtagandet av det aktuella materialet och kopieringen av uppgifterna däri inte leda till att ett beslut antogs mot vilket talan kunde väckas, i vilket kommissionen, ens underförstått, avslagit en sådan begäran om skydd. Dessutom var, enligt tribunalen, begäran om återlämnande av de aktuella privata uppgifterna inte tillräckligt precis för att kommissionen skulle kunna ta ställning till den, varför sökandena, den dag då talan väcktes, inte hade fått ett svar från kommissionen som kunde utgöra en rättsakt mot vilken talan kunde väckas.

Huruvida talan är välgrundad. **Efter att ha erinrat om och preciserat reglerna och principerna för kommissionens inspektionsbeslut i konkurrensfrågor, ogiltigförklarade tribunalen delvis de beslut som är föremål för sökandenas talan.**

Tribunalen underkänner för det första anmärkningen om rättsstridighet avseende artikel 20.1 och 20.4 i förordning nr 1/2003 som avser kommissionens allmänna befogenhet att göra inspektioner och företagens och företagssammanslutningarnas skyldighet att omfattas av inspektioner när det förordnas sådana genom beslut. Till stöd för den anmärkningen har sökandena i samtliga mål gjort gällande att rätten till ett effektivt rättsmedel har åsidosatts. I målen T-249/17 och T-254/17 har de även åberopat åsidosättande av principen om parternas likställdhet i processen och rätten till försvar.

Beträffande anmärkningen om åsidosättande av rätten till ett effektivt rättsmedel, erinrar tribunalen om att den rätten, som garanteras i artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) motsvarar artikel 6.1 och artikel 13 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (nedan kallad Europakonventionen) så att bestämmelserna i denna och praxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (nedan kallad Europadomstolen) ska beaktas vid tolkning och tillämpning av den bestämmelsen i stadgan.⁵ Enligt Europadomstolens praxis förutsätts för rätten till ett effektivt rättsmedel att följande fyra villkor är uppfyllda, nämligen att domstolsprövningen är effektiv såväl i faktiskt som i rättsligt avseende (villkor om effektivitet), att det är möjligt för den enskilde att få lämplig upprättelse vid oegentligheter (villkor om verkan), att det finns en säker tillgång till talan (villkor om säkerhet) och domstolsprövning inom skälig tid (villkor om skälig tid). Det framgår härvid av tribunalens prövning att **systemet för kontroll av inspektionernas förlopp, vilket består av samtliga rättsmedel som står till de undersökta företagens förfogande,⁶ uppfyller dessa fyra villkor.** Anmärkningen om åsidosättande av rätten till ett effektivt rättsmedel ogillades därför.

Anmärkningen avseende åsidosättande av principen om parternas likställdhet i processen. och rätten till försvar kan inte godtas, mot bakgrund av fast rättspraxis enligt vilken **kommissionen**, under det preliminära utredningsskedet, **inte kan åläggas att ange indicier som motiverar en inspektion av ett företag som misstänks för konkurrensbegränsande förfaranden.** En sådan skyldighet skulle nämligen äventyra den jämvikt som genom rättspraxis upprättats mellan säkerställandet av en effektiv utredning och det berörda företags rätt till försvar.

För det andra erinrar tribunalen, vid prövningen av grunden avseende åsidosättande av motiveringsskyldigheten, om att i inspektionsbesluten ska de antaganden anges som kommissionen avser kontrollera, nämligen det som eftersöks och det som inspektionen ska avse (beskrivning av den misstänkta överträdelsen, det vill säga vilken den relevanta marknaden antas vara, av vilket slag de misstänkta konkurrensbegränsningarna är och de branscher som omfattas av den påstådda överträdelsen). Denna särskilda motiveringsskyldighet avser att visa att inspektionen är befogad och låta de undersökta företagen inse omfattningen av sin samarbetskyldighet och samtidigt skydda rätten till försvar. I vart och ett av målen slår tribunalen bland annat fast att **kommissionen i inspektionsbesluten har lämnat utförliga uppgifter som visar att den ansett sig ha tillräckligt starka indicier för att misstänka konkurrensbegränsande förfaranden.**

⁵ Artikel 52 i stadgan och förklaringarna till denna artikel.

⁶ Talan om ogiltigförklaring, interimistiskt förfarande, talan om utomobligatoriskt skadeståndsansvar.

För det tredje erinrade tribunalen, beträffande grunden avseende åsidosättande av hemmets okränkbarhet, om att unionsdomstolen, för att försäkra sig om att ett inspektionsbeslut inte är godtyckligt, ska kontrollera att kommissionen har tillräckligt starka indicier för att misstänka att det berörda företaget har överträtt konkurrensbestämmelserna.

För att kunna göra den kontrollen uppmanade tribunalen, genom åtgärder för processledning, kommissionen att överlämna de handlingar som innehöll de indicier som motiverat kontrollerna. Kommissionen efterkom uppmaningen inom den utsatta fristen. Ett "kompletterande svar" från kommissionen som innehöll andra handlingar avseende sådana indicier kunde emellertid inte tas upp till prövning på grund av att det ingetts för sent utan godtagbar motivering.

Beträffande formen för de indicier som motiverat inspektionsbesluten, betonade tribunalen att om de indicier som erhållits före en inspektion omfattats av samma formalism som bevisen för en överträdelse i samband med en utredning som inletts, skulle kommissionen ha varit tvungen att iakttä bestämmelserna om dess utredningsbefogenheter, trots att inte någon utredning formellt inletts, i den mening som avses i förordning nr 1/2003⁷ och kommissionen inte utnyttjat sina utredningsbefogenheter, det vill säga den hade inte vidtagit åtgärder som innefattade ett påstående om att en överträdelse begåtts, bland annat ett inspektionsbeslut. Därför har tribunalen, i motsats till vad sökandena har gjort gällande, slagit fast att bestämmelserna om skyldigheten avseende registrering av samtal⁸ inte är tillämpliga innan kommissionen inleder en utredning. **Samtal med leverantörer innan en utredning inleds kan således utgöra indicier även om de inte registreras.** Om det förhöll sig annorlunda, skulle upptäckten av konkurrensbegränsande förfaranden hämmas allvarligt på grund av den avskräckande verkan som ett formellt förhör som ska registreras kan ha på vittnens benägenhet att lämna upplysningar och att avslöja överträdelser. Enligt tribunalen utgör dessutom **dessa samtal med leverantörer indicier som står till kommissionens förfogande från den dag då de ägt rum och inte från och med att de protokollförs** som sökandena har hävdad.

Beträffande innehållet i de indicier som motiverat inspektionsbesluten, anför tribunalen att med beaktande av att bevis för ett samordnat förfarande och indicier som motiverar inspektioner för att samla in sådana bevis med nödvändighet ska skiljas åt, ska den tröskel där kommissionen ska anses ha tillräckligt starka indicier med nödvändighet ligga under den tröskel som gör det möjligt att konstatera ett samordnat förfarande. Mot bakgrund av dessa överväganden finner tribunalen att **kommissionen hade tillräckligt starka indicier för att misstänka ett samordnat förfarande avseende informationsutbyte avseende rabatter som erhållits på tillförselmarknaderna för vissa dagligvaruprodukter och priserna på marknaderna för försäljning av tjänster till tillverkare av märkesvaror. Däremot saknas sådana indicier beträffande informationsutbyte om de misstänkta företagens framtida kommersiella strategier. Tribunalen bifaller därför talan på grunden avseende åsidosättande av rätten till hemmets okränkbarhet beträffande denna andra överträdelse och ogiltigförklarar därmed delvis inspektionsbesluten.**

PÅPEKANDE: Tribunalens avgörande kan överklagas till domstolen inom två månader och tio dagar från delgivningen.

PÅPEKANDE: Syftet med talan om ogiltigförklaring är att rättsakter som har antagits av unionens institutioner och som strider mot unionsrätten ska ogiltigförklaras. Medlemsstaterna, de europeiska institutionerna och de enskilda får, på vissa villkor, väcka talan om ogiltigförklaring vid domstolen eller tribunalen. Om talan är välgrundad ska rättsakten ogiltigförklaras. Den berörda institutionen måste fylla det rättsliga tomrum som kan uppkomma till följd av att rättsakten ogiltigförklaras.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för tribunalen.

Domarna ([T-249/17](#), [T-254/17](#) och [T-255/17](#)) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

⁷ Kapitel V förordning (EG) nr 1/2003.

⁸ Artikel 19 i förordning (EG) nr 1/2003 och artikel 3 i kommissionens förordning (EG) nr 773/2004 av den 7 april 2004 om kommissionens förfaranden enligt artiklarna [101 FEUF] och [102 FEUF] (EUT L 123, 27.4.2004, s. 18).